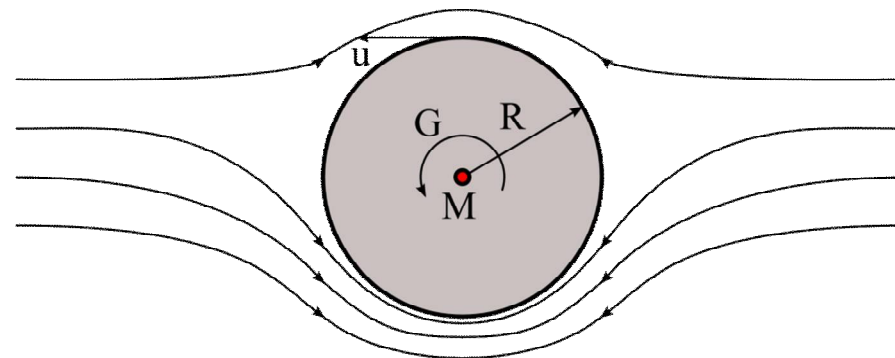

Potenciální proudění

Obtékání rotujícího válce

Funkce komplexního potenciálu

$$w = U_{\infty} \cdot z + U_{\infty} \cdot \frac{R^2}{z} - \frac{i\Gamma}{2\pi} \cdot \ln z$$

Funkci komplexního potenciálu rozložíme na reálnou a imaginární část

$$w = U_{\infty} \cdot r \cdot (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi) + U_{\infty} \cdot \frac{R^2}{r} (\cos \varphi - i \cdot \sin \varphi) - \frac{i\Gamma}{2\pi} \cdot \ln z$$

$$w = U_{\infty} \cdot r \cdot \cos \varphi + U_{\infty} \cdot \frac{R^2}{r} \cdot \cos \varphi + \frac{\Gamma}{2\pi} \cdot \varphi + i \cdot \left(U_{\infty} \cdot r \cdot \sin \varphi - U_{\infty} \cdot \frac{R^2}{r} \cdot \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2\pi} \cdot \ln r \right)$$

$$\Phi = \frac{U_{\infty}}{r} (r^2 + R^2) \cos \varphi + \frac{\Gamma}{2\pi} \cdot \varphi$$

$$\Psi = \frac{U_{\infty}}{r} (r^2 - R^2) \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2\pi} \cdot \ln r$$

Dosazením $r=R$ zjistíme, že proudnice ve tvaru kružnice má hodnotu proudové funkce

$$\Psi = -\frac{\Gamma}{2\pi} \cdot \ln R$$

Určení kritických bodů

$$\bar{v} = \frac{\partial w}{\partial z} = U_{\infty} - U_{\infty} \cdot \frac{R^2}{z^2} - \frac{i\Gamma}{2\pi} \cdot \frac{1}{z} = 0$$

Jedná se o kvadratickou rovnici

$$U_{\infty} z^2 - \frac{i\Gamma}{2\pi} \cdot z - U_{\infty} \cdot R^2 = 0$$

Řešení této rovnice budeme hledat ve tvaru

$$z_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4 \cdot a \cdot c}}{2 \cdot a} \quad a = U_{\infty} \quad b = -\frac{i\Gamma}{2\pi} \quad c = -U_{\infty} \cdot R^2$$

Pak tedy dostáváme

$$z_{1,2} = \frac{i\Gamma}{4\pi \cdot U_{\infty}} \pm \sqrt{-\frac{\Gamma^2}{16\pi^2 \cdot U_{\infty}^2} + R^2}$$

Mohou nastat následující případy

$$\begin{cases} |\Gamma| < R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_{\infty} \\ |\Gamma| = R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_{\infty} \\ |\Gamma| > R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_{\infty} \end{cases}$$

Případ kdy: $|\Gamma| < R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_\infty$

V tomto případě je diskriminant kladný, řešení můžeme najít ve tvaru

$$z_{1,2} = \pm \sqrt{R^2 - \frac{\Gamma^2}{16 \cdot \pi^2 \cdot U_\infty^2}} + \frac{i\Gamma}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty}$$

Je třeba si uvědomit

Kritické body budou pravděpodobně ležet na kružnici

Poloha kritických bodů je komplexní číslo, které je možné vyjádřit ve tvaru

$$z_{1,2} = R \cdot e^{i\varphi} = R \cdot \cos \varphi + iR \cdot \sin \varphi$$

Porovnáním imaginární části dostaneme

$$\sin \varphi = \frac{\Gamma}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty \cdot R}$$

Po dosazení do vztahu pro kořeny kvadratické rovnice dostaneme

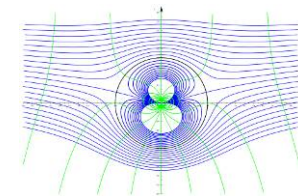
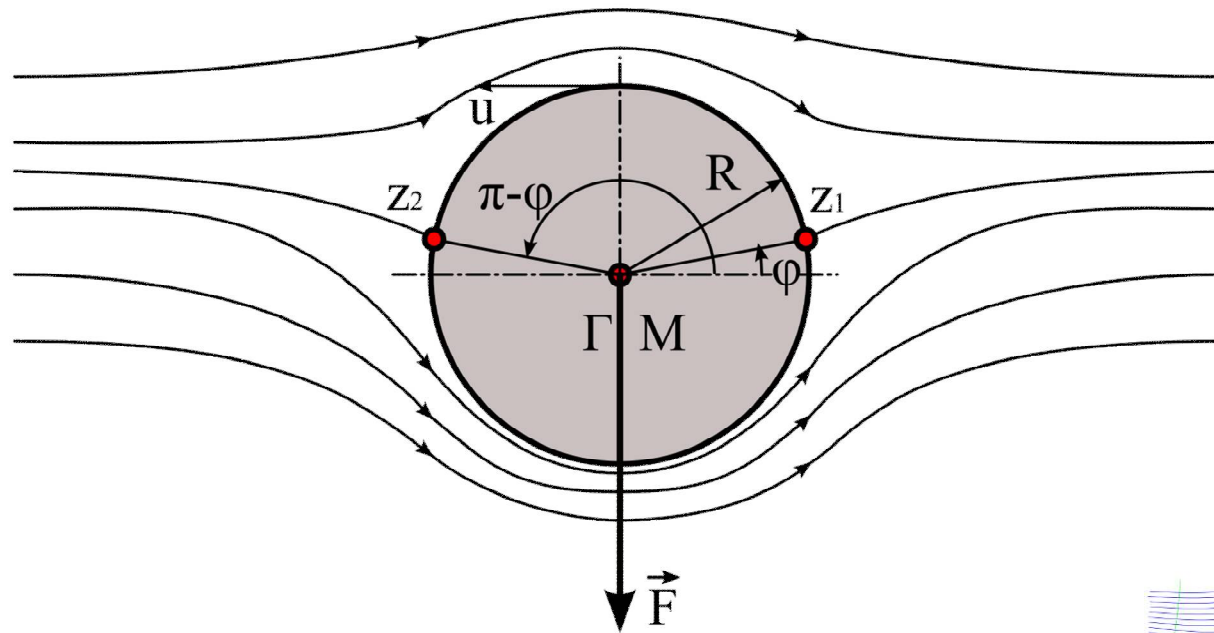
$$z_{1,2} = \pm R \cdot \cos \varphi + iR \cdot \sin \varphi$$

Případ kdy: $|\Gamma| < 4\pi R U_\infty$

Tedy:

$$z_1 = R \cos \varphi + i R \sin \varphi = R e^{i\varphi}$$

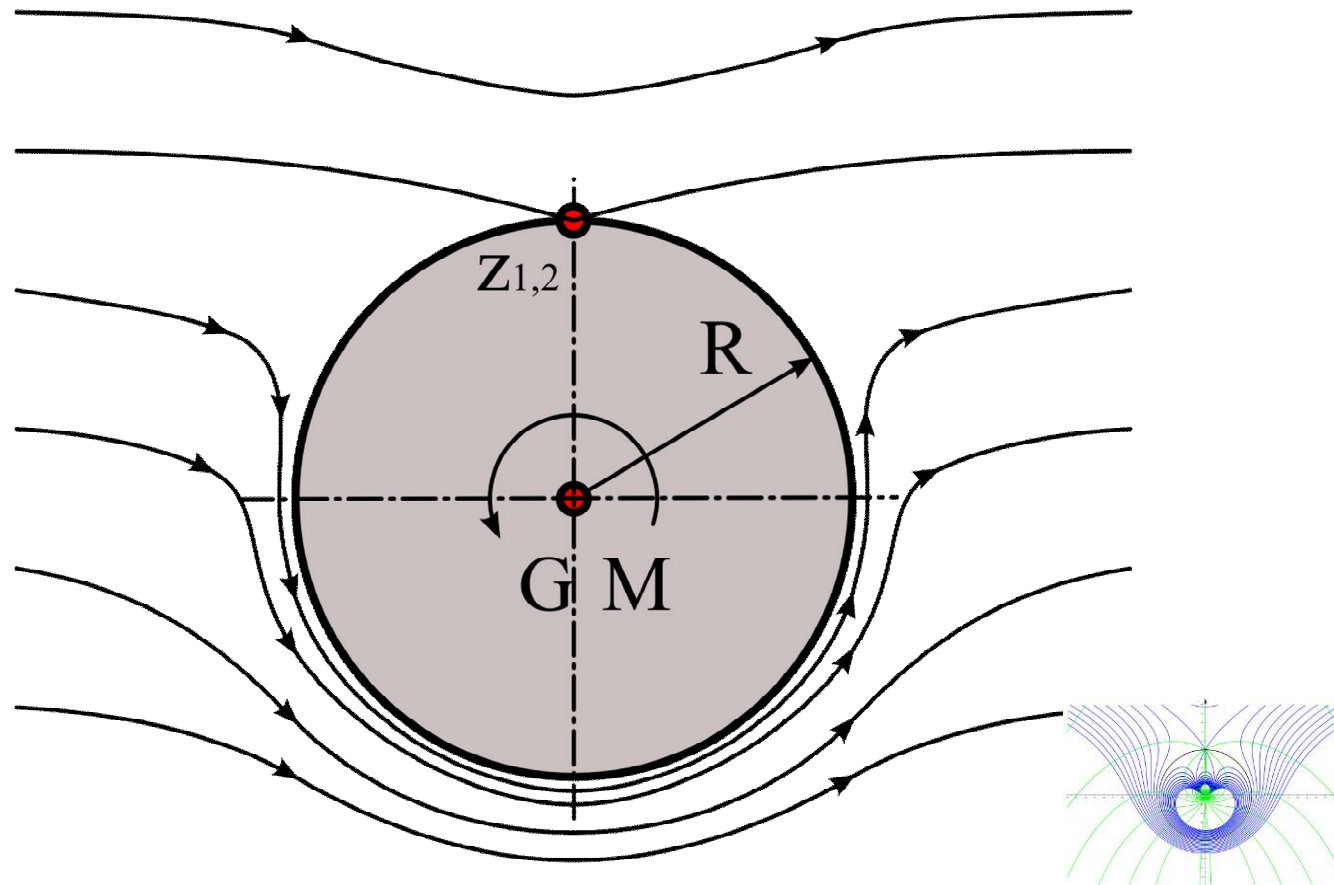
$$z_2 = -R (\cos \varphi - i \sin \varphi) = -R e^{-i\varphi} = R e^{i(\pi - \varphi)}$$

Případ kdy: $|\Gamma| = R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_\infty$

V tomto případě je diskriminant nulový a dostáváme dvojnásobný kořen. Je to ryze imaginární číslo

$$z_{1,2} = \frac{i\Gamma}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty} = \frac{iR \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_\infty}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty} \cdot \text{sign}(\Gamma) = i \cdot R \cdot \text{sign}(\Gamma)$$

Případ kdy: $|\Gamma| > R \cdot 4 \cdot \pi \cdot U_\infty$

V tomto případě je diskriminant záporný. Dostáváme dva ryze imaginární kořeny kvadratické rovnice

$$z_1 = \frac{i\Gamma}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty} + i \sqrt{\left(\frac{\Gamma^2}{16 \cdot \pi^2 \cdot U_\infty^2} - R^2 \right)}$$

$$z_2 = \frac{i\Gamma}{4 \cdot \pi \cdot U_\infty} - i \sqrt{\left(\frac{\Gamma^2}{16 \cdot \pi^2 \cdot U_\infty^2} - R^2 \right)}$$

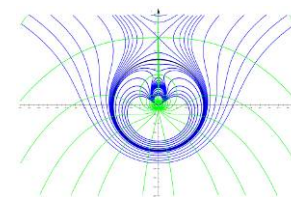
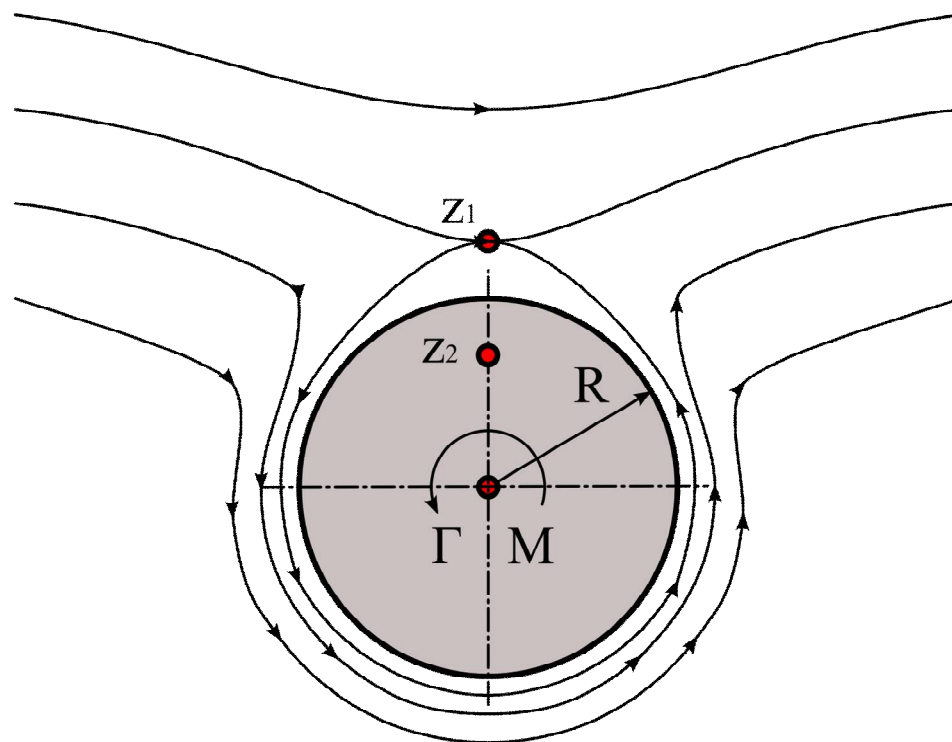
Pokud tyto dva kořeny vynásobíme tak dostaneme:

$$z_1 \cdot z_2 = i^2 \left[\frac{\Gamma^2}{16 \cdot \pi^2 \cdot U_\infty^2} - \frac{\Gamma^2}{16 \cdot \pi^2 \cdot U_\infty^2} + R^2 \right] = -R^2$$

To se velice podobá výsledku jako když násobíme kruhově inverzní číslo s Původním komplexním číslem

$$z \cdot z_{ki} = z \cdot \frac{R^2}{z} = R^2$$

Proudnice pak mají tvar

Rychlost na povrchu válce.

Komplexně sdruženou rychlost můžeme pro toto proudění vyjádřit následujícím vztahem

$$\bar{v} = \frac{\partial w}{\partial z} = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{z^2} \right) - \frac{i \Gamma}{2 \pi} \cdot \frac{1}{z}$$

Povrch válce je dán rovnicí

$$z = R \cdot e^{i\varphi}$$

Rychlost na povrchu válce můžeme tedy vyjádřit

$$\bar{v}_v = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{R^2 \cdot e^{i2\varphi}} \right) - \frac{i \Gamma}{2 \pi} \cdot \frac{1}{R \cdot e^{i\varphi}}$$

$$\bar{v}_v = \left(U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2 \pi} \cdot \frac{1}{R} \right) \cdot e^{i\left(\frac{\pi}{2} - \varphi\right)}$$

$$v_v = \left(U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2 \pi} \cdot \frac{1}{R} \right) \cdot e^{-i\left(\frac{\pi}{2} - \varphi\right)}$$

$$|v_v| = \left(U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2 \pi} \cdot \frac{1}{R} \right)$$

Rozložení tlaku na povrchu válce

Tlak na povrchu válce určíme pomocí Lagrangeova integrálu pro případ ustáleného proudění

$$\frac{U_{\infty}^2}{2} + \frac{p_{\infty}}{\rho} = \frac{v_v^2}{2} + \frac{p_v}{\rho}$$

Velikost rychlosti na povrchu válce známe můžeme tedy vyjádřit její kvadrát.

$$v_v^2 = \left(U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi - \frac{\Gamma}{2 \cdot \pi} \cdot \frac{1}{R} \right)^2 = 4 \cdot U_{\infty}^2 \cdot \sin^2 \varphi - 2 \cdot U_{\infty} \cdot \sin \varphi \cdot \frac{\Gamma}{\pi R} + \frac{\Gamma^2}{4 \cdot \pi^2 \cdot R^2}$$

Pak tlak na povrchu válce je dán vztahem.

$$p_v = p_{\infty} + \frac{\rho}{2} (U_{\infty}^2 - v_v^2) = p_{\infty} + \frac{\rho}{2} \left(U_{\infty}^2 - 4 \cdot U_{\infty}^2 \cdot \sin^2 \varphi + 2 \cdot U_{\infty} \cdot \sin \varphi \cdot \frac{\Gamma}{\pi R} - \frac{\Gamma^2}{4 \cdot \pi^2 \cdot R^2} \right)$$

Síla působící na rotující válec

Elementární síla, vyvolaná tlakem na povrchu válce, je dána vztahem

$$d\vec{F} = p_v \cdot \vec{n} \cdot dS$$

$$\vec{n} = (-\cos \varphi, -\sin \varphi) \quad dS = R \cdot d\varphi \cdot l$$

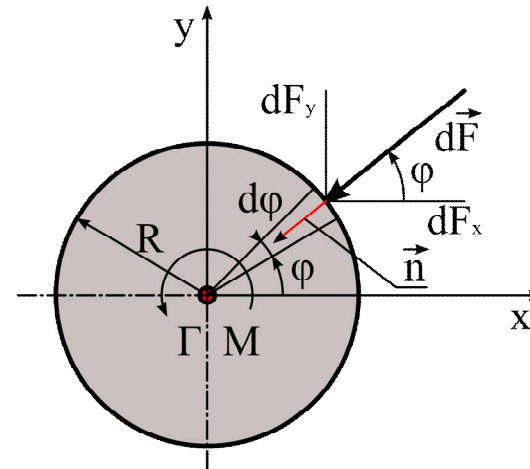
Celkovou sílu vypočítáme integrací

$$\vec{F} = \int_S p_v \cdot \vec{n} \cdot dS = \int_0^{2\pi} p_v \cdot \vec{n} \cdot R \cdot d\varphi$$

Musíme to řešit po složkách

$$F_x = - \int_0^{2\pi} p_v \cdot \cos \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

$$F_y = - \int_0^{2\pi} p_v \cdot \sin \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

Síla působící na rotující válec

Takže dostáváme

$$F_x = - \int_0^{2\pi} \left[p_\infty + \frac{\rho}{2} \left(U_\infty^2 - 4 \cdot U_\infty^2 \cdot \sin^2 \varphi + 2 \cdot U_\infty \cdot \sin \varphi \cdot \frac{\Gamma}{\pi R} - \frac{\Gamma^2}{4 \cdot \pi^2 \cdot R^2} \right) \right] \cdot \cos \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

$$F_y = - \int_0^{2\pi} \left[p_\infty + \frac{\rho}{2} \left(U_\infty^2 - 4 \cdot U_\infty^2 \cdot \sin^2 \varphi + 2 \cdot U_\infty \cdot \sin \varphi \cdot \frac{\Gamma}{\pi R} - \frac{\Gamma^2}{4 \cdot \pi^2 \cdot R^2} \right) \right] \cdot \sin \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

Vystupují zde následující integrály

$$\int_0^{2\pi} \cos \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \cos \varphi \cdot \sin^2 \varphi \cdot d\varphi = \int_0^{2\pi} (\cos \varphi - \cos^3 \varphi) \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \cos \varphi \cdot \sin \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \sin \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \sin^3 \varphi \cdot d\varphi = 0$$

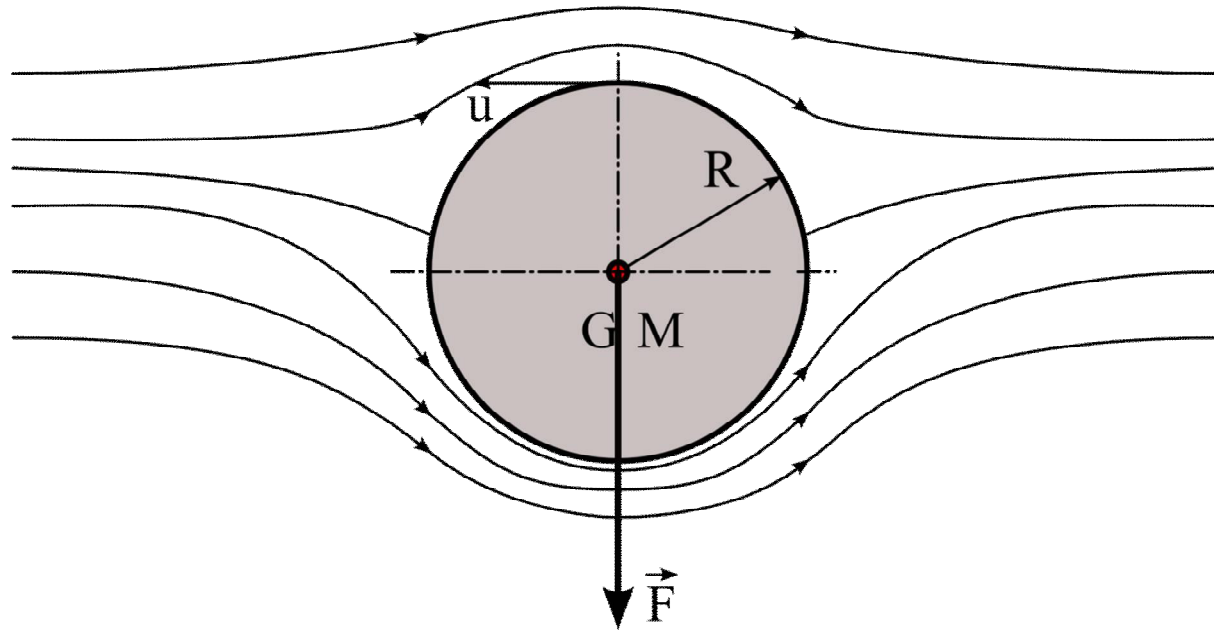
$$\int_0^{2\pi} \sin^2 \varphi \cdot d\varphi = \pi$$

Síla působící na rotující váleček

Takže dostáváme

$$F_x = 0$$

$$F_y = -\rho \cdot U_\infty \cdot \Gamma$$

Konec

